

Näkökulmia perusopetuksen uudistamiseen

Jyrki Huusko

Rehtori

Nepenmäen koulu, Joensuun kaupunki

KT, dosentti (koulunkehittämistutkimus)

Itä-Suomen yliopisto

Nepenmäen koulu

- Peruskoulu, luokat E – 6
- Esi- ja yleisopetus sekä luokkamuotoinen erityisopetus (sosiaalista sopeutumisvaikeuksia ja käytöshäiriöitä kuntouttava opetus)
- Oppilaat iältään 6-12-vuotiaita
- Oppilasmäärä: 307
- Opettajamäärä: 19
- Perusopetusryhmien määrä: 16 (esiopetusryhmä, 12 yleisopetusryhmää ja 3 pienluokkaa)
- Alueyhteisö: 2 yläkoulua, 4 alakoulua

Koulun kehittämisen näkökulmat

(Sahlberg 1996)

Analyyttinen koulun kehittäminen

- irralliset elementit
- elementtien muuntelu
- esim. opetussuunnitelma, opetusryhmät, arviointi, oppimateriaali, tuntijako

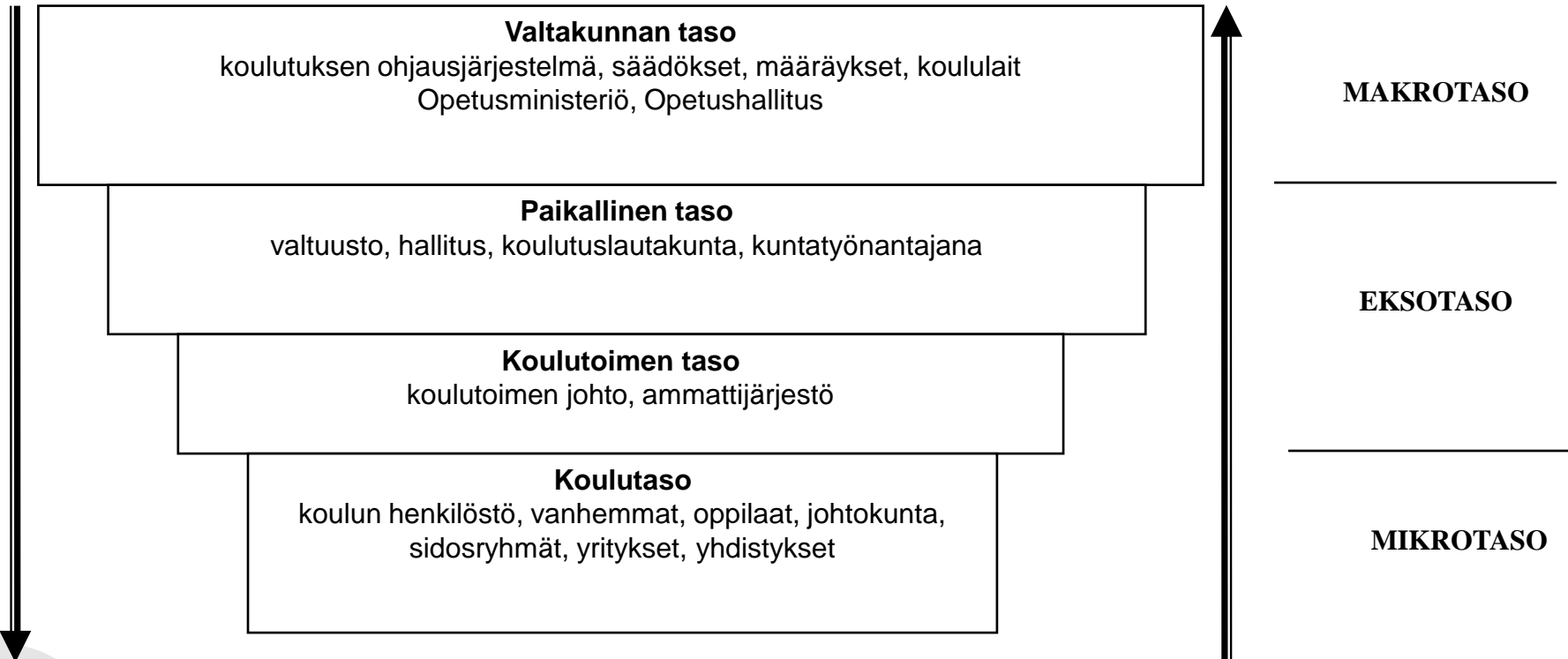
Systeminen koulun kehittäminen

- koulu kokonaisvaltainen systeemi
- osat riippuvaisia toisistaan, joita ei voi irrottaa toisistaan
- vallitsevan kulttuurin kehittäminen

- Koulun kehittäminen (Huusko 1999):
 - Koulun kulttuurissa tapahtuva muutos, jonka seuraukset ulottuvat oppilastasolle ja tulevat esiin koulun perustehtävän – oppilaiden opetus- ja kasvatustyön – paranemisena.
- moninaistuva oppilasaines, alueellinen sosiaalinen eheys, yhteisöllisyys, muutosargumentit

Koulun kehittämisen osajärjestelmät

(Huusko&al. 2007 (Fullan 2002, Pennanen 2006))

”Osumia ja ohilaukauksia”

- ”Osumia”
 - Prosessiin oppiminen ja osallisuus
 - Paikallisia mahdollisuuksia enemmän kuin koskaan – käytetäänkö?
- ”Ohilaukauksia”
 - Yhteisen tuntijaon opettelu: esim. uskonto vrs. historia, taito- taideaineet
 - Ristikkäiset argumentit: monipuolisemman tarjonnan lisääminen kasvattamalla koulun oppilaskokoa (esim. kielenopetus (A2- ja B2-kielet) vrs. yhteisöllisyys, lähipalveluarvot)
 - Yhdysluokkaopetus?

”Kentän ääniä tuntijaosta”

- ”Uudistuksessa ei niinkään tarvita uusia sisältöjä tai muutoksia ops:aan em. lisäksi vaan ennen kaikkea tulee taata mahdollisuudet selviytyä nykyisistä sisällöistä.”
- ”Käsityön osalta tavoitteet ovat Ammattiopiston tasoa. Perusopetuksessa opetuksen pääpaino tulisi olla sillä, että oppilas innostuu käsillä tekemisestä, saa onnistumisen elämyksiä ja oppii arvostamaan sekä omia että oppilastovereiden töitä.” (YK)
- ”Ongelmallista on, että käytännössä historian opetustuntimäärä jää yhteen kutosella. Tähän johtaa (ehkäpä) kuutosluokan uskonnon 2 tuntia. Kuutosluokan uskonnon yhden tunnin vaihtaisin historian toiseksi tunniksi (myös vuorokurssi). Kouluhan sopeutuu annettuun, mutta tämä aiheuttaa vaikeuksia.” (AK)
- ”Matemaattistenaineiden opettajat ovat tyytyväisiä nykyisen opsin tuntijakoon. Lisätunnit on käytetty oppisisältöjen syventämiseen ei uusiin opintokokonaisuuksiin.” (YK)
- ”Taito- ja taideaineiden tuntimäärän lisääminen uuteen opetussuunnitelmaan on mielestäni erittäin tärkeää. Taito- ja taideaineissa on mielestäni nimenomaisesti kyse yksilön mahdollisuudesta itsensä luovaan toteuttamiseen.” (YK)
- ”Yleisesti ottaen alakoululaisten koulupäivät ovat liian lyhyet kaiken kauniin ja hyvä saavuttamiseen. Taitaa kuitenkin olla enemmän rahakysymys.” (AK)